

چرا دوران مهدکودک های سنتی رو به پایان است؟

در تمام نقاط جهان، مهدکودک‌ها به عنوان نخستین مراکز آموزشی که کودکان به آن قدم می‌گذارند، از اهمیت بالایی برخوردارند، زیرا اکثر کودکان خردسالی که وارد مهدکودک می‌شوند پیش از آن حضور در محیطی اجتماعی به جز خانواده‌ی خود را تجربه نکرده‌اند.

اگر هدف مهدکودک‌ها فقط آموزش صرف باشد ممکن است ذهنیتی منفی نسبت به آموزش برای کودکان ایجاد کند و کودک با نوعی دلزدگی وارد مقاطع بالاتر تحصیلی شود.

به همین دلیل مهدکودک‌ها باید استانداردهای آموزشی را رعایت کنند و از ترکیب مناسبی از آموزش و بازی برای رشد ذهنی و جسمی کودک بهره بگیرند.

نخستین مهدکودک جهان در سال ۱۸۳۷، توسط «فردریش ویلهلم» در آلمان تاسیس شد و اولین مهدکودک رسمی ایران نیز بعد از شکل‌گیری کودکانستان‌ها به وسیله‌ی «جبار باغچه بان»، توسط خانم «برسابه هوسپیان» در سال ۱۳۱۰، با نام «ایران» و با کسب مجوز از وزارت فرهنگ تاسیس شد.

پیش از این تاریخ نیز مهدکودک‌هایی خصوصی در کشور فعالیت داشتند، این مراکز تنها به فرزندان خانواده‌های متمول خدمات خود را ارائه می‌دادند.

از نظر پزشکی بهتر است کودکان تا سن ۲ سالگی در محیط خانواده و نزد والدین خود باشند. در این زمان وابستگی عاطفی کودک به صورت طبیعی در خانواده شکل خواهد گرفت و نیازهای روانی او تامین می‌شود.

از ۲ سالگی به بعد کودکان به تجربه‌های اجتماعی هم نیاز دارند و این نیاز را می‌شود از طریق شرکت در کلاس‌های آموزشی مراکزی مانند مهدکودک برطرف کرد.

از این طریق کودکان می‌توانند نحوه‌ی ارتباط با دیگران و مفهوم بسیاری از ارتباطات کلامی و غیرکلامی را فرا بگیرند.

کشورهای پیشرفته جهان چه تدابیری برای آموزش کودکان اندیشیده‌اند؟

در بسیاری از کشورها از تلفیق هنر معماری و علم روانشناسی برای ساخت مهدکودک‌های اصولی استفاده کرده‌اند. برای مثال در شهر استکهلم سوئد، مهدکودک‌هایی در شهرک‌هایی جدید ساخته شده تا محیطی برای ارتقاء سطح خلاقیت کودکان به وجود بیاورند در این مهدکودک‌ها تا حد امکان از نور طبیعی برای روشن کردن فضا استفاده می‌شود.

یکی دیگر از برترین مهدکودک‌های جهان، در ایتالیا است. در این مرکز نیز با استفاده از معماری فضایی خلق کرده‌اند که نمایانگر موضوعات مربوط به پایداری محیط زیست باشد، در نتیجه بچه‌ها از همان سنین پایین با چنین مسائلی آشنا خواهند شد.

مهدکودک ولز رویو اسپانیا از دیگر مهدکودک‌های معروف جهان است، در این مرکز با توجه به اینکه کودکان در سنین پایین به طور غریزی سازه‌های شیب‌دار و منحنی را تشخیص می‌دهند، طراحی این مهد از درب و پنجره گرفته تا سقف گاراژ به صورت منحنی است. در پاریس نیز مهدکودک عجیبی با بهره‌گیری از تخیلات کودکان ساخته شده است. مهدکودک «زرافه» به شکل یک زرافه است که توسط دیوارهایی احاطه شده.

در بخش‌های دیگر مهد حیوانات دیگری هم طراحی شده‌اند و بچه‌ها در تمام مدت می‌توانند قوه‌ی تخیل خود را با نگاه کردن به هر گوشه‌ی این مهدکودک تقویت کنند.

«شاینینگ استارز» مهدکودک پرآوازه‌ای است که در ویتنام تاسیس شده است. از بیرون به نظر می‌رسد که فضای این مهد سرپوشیده است اما معماری داخلی این مرکز به گونه‌ای طراحی شده که حیاط‌هایی کوچک و اتاق‌های بازی چوبی درون ساختمان قرار گرفته‌اند، به شکلی که بچه‌ها احساس می‌کنند در فضای باز در حال بازی هستند.

مهدکودک‌های ایران

در حال حاضر حدود ۱۷ هزار مهدکودک دارای مجوز قانونی در کشور در حال فعالیت هستند که از این تعداد حدود ۸۳۰۰ مهد در شهرها فعالیت دارند. در ایران حدود ۷ یا ۸ میلیون کودک از آموزش‌های قبل از مدرسه استفاده می‌کنند، با این وجود از ۱۷ هزار مهد دارای مجوز در کشور تنها ۱۵ درصد آن‌ها دولتی و زیر نظر بهزیستی هستند.

مهدکودک‌ها در ایران به دو نوع دولتی و غیردولتی تقسیم می‌شوند ولی به دلیل سود کم و هزینه‌ی بالای اداره‌ی کلاس‌های پیش دبستانی بسیاری از این مهدکودک‌های دولتی تعطیل می‌شوند. با وجود مشکلاتی که بخش دولتی در اداره‌ی مهدها و فراهم آوردن فضای مطلوب و مناسب آموزش‌های مورد نیاز نسل جدید داشته است، بیشتر مهدکودک‌ها به بخش خصوصی واگذار شده‌اند.

از این رو در این مطلب تفاوت‌های اساسی بین مهدکودک‌های سنتی و امروزی را بررسی خواهیم کرد.

در چند سال اخیر سازمان بهزیستی به منظور ارتقاء سطح کیفی مهدکودک‌ها اقدام به ستاره‌دار کردن این مراکز آموزشی کرده است. طی این طرح مهدکودک‌های سراسر کشور از نظر فضای فیزیکی مهد، مهارت نیروی انسانی و کیفیت خدمات آموزشی بررسی و در صورت کسب امتیاز لازم، ستاره‌دار خواهند شد.

امروزه مهدکودک‌ها از بدون ستاره تا چهار ستاره در کشور فعالیت می‌کنند ولی از ۱۷ هزار مهدکودک مجوزدار تنها هزار مهد دارای سه ستاره هستند. با وجود این تغییرات از جمعیت زیر پنج سال کشور تنها حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد به مهدکودک می‌روند.

این درحالی است که در کشوری مانند ژاپن همگی کودکان بین ۳ تا ۶ سال لزوماً باید به کودکان برون‌د؛ همچنین مطالعات نشان داده است که حدود ۶۰ درصد کودکان از سر ناچاری و به دلایلی مانند داشتن مادر شاغل و... به مهدکودک می‌روند.

یکی از دلایل این آمار کم، می‌تواند بی‌اعتمادی خانواده‌ها به فضای مهدکودک‌ها باشد، زیرا به خاطر نظارت نه چندان مناسب بهزیستی روی این مراکز مهم آموزشی، والدین کودک نگران نوع خدمات و تناسب فضای مهد با روحیه‌ی کودکان‌های فرزندان خود هستند. از طرف دیگر رقم شهریه‌ی مهدکودک‌های ستاره‌دار گاهی عجیب و فراتر از حد تصور خانواده‌ها است. با وجود این که سازمان بهزیستی هر سال نرخ شهریه‌ی مهدها را حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان اعلام می‌کند، مهدهای بسیار کمی وجود دارند که شهریه‌های خود را طبق نرخ مصوب تعیین می‌کنند.

رقم بعضی از این شهریه‌ها حتی تا ۲۵ میلیون تومان هم می‌رود، با این حال خانواده‌ها برای بهره‌مندی فرزند خود از امکانات این مراکز حاضر هستند مدت‌های طولانی برای ثبت‌نام در صف بمانند زیرا معمولاً ظرفیت این مهدکودک‌ها تکمیل است.

طبق سخنان معاون اجتماعی سازمان بهزیستی امروزه حدود ۴۰ درصد مهدکودک‌ها دو ستاره و ۳۰ تا ۴۰ درصد مهدها هنوز ستاره‌دار نشده‌اند و فقط ۱۰ درصد سه ستاره هستند.

طبیعی است که والدین باید به ازای درجه و ستاره‌ی مهدها شهریه بپردازند. شهریه‌ی مصوب برای مهدکودک‌های یک ستاره ۱۰ درصد، دو ستاره ۲۰ درصد، سه ستاره ۳۰ درصد و چهار ستاره ۴۰ درصد بیشتر از شهریه‌ی پایه که برای مهدکودک‌های بدون ستاره است در نظر گرفته می‌شود.

شرایط ستاره‌دار شدن مهدکودک

مهدکودک‌ها برای کسب امتیاز و ستاره‌دار شدن باید دارای یک سری شرایط از جمله فضای مناسب باشند. در ابتدا مساحت مکان مهد و همچنین تجهیزاتی شامل اسباب بازی‌های مورد استفاده‌ی کودکان، سرویس‌های بهداشتی و سیستم تهویه‌ی ساختمان از نظر ایمنی و بهداشت مورد بررسی قرار می‌گیرند، همچنین محیط بازی کودکان باید دارای تاب و سرسره و محلی برای آب بازی کودکان باشد که این محل هم باید از نظر ایمنی طبق استانداردهای سازمان بهزیستی تعبیه شده باشد.

مورد بعدی بهداشت کودک را از نظر تغذیه‌ی مناسب بررسی می‌کند. رعایت قوانین و مقررات سازمان بهزیستی، مالکیت یا اجاره‌ای بودن ساختمان مهد، تناسب مبلغ شهریه با نرخ مصوب سازمان بهزیستی نیز امتیازات مجزایی دارد.

امتیازاتی هم به مدارک تحصیلی و سابقه‌ی مدیران مهدکودک تخصیص داده می‌شود، به این صورت که بالاترین امتیاز به مدیران دارای بیش از ۱۶ سال سابقه، داده خواهد شد.

امکانات مهدکودک‌های ستاره‌دار

طبیعی است که هرچه امکانات مهدها بیشتر باشد، هزینه‌ی بیشتری هم باید پرداخت شود. خوشبختانه امروزه در مهدکودک‌ها شرایط مطلوبی برای آموزش اصولی کودکان فراهم است، همچنین خدمات تکمیلی نظیر سرویس‌های رفت و برگشت، کارگاه‌های روانشناسی مناسب والدین و اردوهای تفریحی و علمی نیز به برنامه‌ی مهدهای ستاره‌دار اضافه شده است. اما این تمام ماجرا نیست. احتمالاً بارها با آگهی‌های زیادی از مهدکودک‌های چند ستاره روبرو شده‌اید که ادعا دارند امکانات عجیب و گاه غیرقابل باوری را برای کودکان فراهم می‌کنند. مشخصه‌ی اصلی اکثر این مهدکودک‌های چند ستاره، دو یا سه زبانه بودن آن‌هاست و اکثراً در کنار زبان انگلیسی یک زبان رایج دیگر نیز در برنامه‌ی آموزشی خود قرار داده‌اند. از دیگر امکانات این مهدها میتوان به استخرهای سرپوشیده، سالن‌های ورزشی چندمنظور که حتی به دیواره‌ی صخره‌نوردی مجهز هستند، اتاق‌های تمرین اسکیت، تکواندو، شطرنج، ژیمناستیک و آموزش مهارت‌های گوناگون و... اشاره کرد.

قابل ذکر است که شهریه‌ی چنین مهدکودک‌هایی نجومی است و گاه به حدود ۳۰ میلیون تومان در سال می‌رسد. البته همانطور که گفته شد والدین برای بهره‌مندی فرزندان‌شان از این امکانات با رضایت و خوشنودی این شهریه را پرداخت می‌کنند.

معاون امور سازمان بهزیستی در خصوص این شهریه‌ها می‌گوید: «ما امسال خیلی جدی می‌خواهیم این موضوع را پیگیری کنیم و مهدهایی را که عمدتاً در نقاط بالای شهر و در کلان‌شهرهایی مثل تهران است، مورد بررسی قرار دهیم.»

صدور بیمه‌نامه برای پوشش حوادث مهدکودک‌ها

هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی ۹۶_۹۷ مهدکودک‌های سراسر کشور تحت پوشش بیمه ایران قرار گرفتند. این بیمه به مدت یک سال اعتبار دارد و مهدکودک‌های سراسر کشور می‌توانند با پرداخت حق بیمه‌ای مختصر از خدمات این بیمه‌نامه استفاده کنند.

این بیمه‌نامه ریسک‌های فوت ناشی از حادثه، نقص عضو کلی و دائم ناشی از حادثه، هزینه‌ی پزشکی ناشی از حادثه، جراحی آپاندیست، فتق، انسداد روده و مسمومیت غذایی را تحت پوشش قرار می‌دهد.

خانه‌های بازی

امروزه با رواج آپارتمان نشینی، کودکان محلی برای تخلیه‌ی انرژی طبیعی بدن خود ندارند. مشغله‌ی زیاد والدین نیز باعث شده است که توانایی به‌گردش بردن فرزندان خود را نداشته باشند.

از نظر روانشناسی کودکان در هر سنی نیاز به بازی دارند و همین امر گسترش خانه‌های بازی را در چندسال اخیر توجیه می‌کند.

خانه‌ی بازی هیچ ارتباطی به مهدکودک ندارد و طرحی کاملاً مستقل است. در خانه‌های بازی برخلاف مهدکودک‌ها، والدین می‌توانند فرزندان خود را به صورت موقت و ساعتی به مربیان مرکز بسپارند، البته والدین می‌توانند کودکان خود را به صورت ماهانه ثبت‌نام و از برنامه‌های منظم و کلاس‌های آموزشی خانه‌ی بازی استفاده کنند.

خانه‌های بازی معمولاً در مکانی سرپوشیده با مساحت بالا هستند و در اکثر این مراکز جدیدترین تجهیزات روز دنیا، انواع اسباب بازی‌ها مانند استخر توپ، ترامبولین و... وجود دارد، همچنین برخی از این خانه‌ها کارگاه‌های آموزشی مانند سفالگری و آشپزی برای کودکان برگزار می‌کنند.

از آنجایی که در خانه‌های بازی کودکان می‌توانند با هم سن و سال‌های خود ارتباط داشته باشند و با درگیر شدن در فعالیت‌ها و بازی‌های گروهی مهارت‌های مختلفی را کسب کنند، زمینه‌ای مناسب جهت رشد ابعاد روحی و جسمی کودک فراهم می‌شود و به علت حضور مربیان تحصیل کرده والدین می‌توانند فرزندان خود را با خیال راحت به این مراکز بسپارند.

شرایط راه اندازی خانه‌ی بازی

برای تاسیس یک خانه‌ی بازی مهم‌ترین مسئله داشتن فضایی مناسب است، خانه‌ی بازی باید سرپوشیده، دارای مساحت کافی (حداقل ۱۵۰ متر مربع) و مطابق استانداردهای تعیین شده توسط سازمان شهرداری باشد. عمده سرمایه‌ی مورد نیاز برای تاسیس چنین مرکزی صرف

خرید یا رهن یک محل مناسب می‌شود، در مرحله‌ی بعد تجهیزات مورد نیاز خریداری می‌شود و در آخر نیز باید با بهره‌گیری از تبلیغات هوشمندانه طرح را توسعه داد.

تعداد کارمندان موردنیاز برای تاسیس خانه‌ی بازی معمولاً به پنج دسته تقسیم می‌شوند:

۱. مدیر کل

۲. مدیر امور داخلی

۳. مسئول ثبت‌نام

۴. خدمه دارای کارت بهداشت

۵. مربی‌هایی با دو سال سابقه کار و کارت مربی‌گری

ویژگی‌های مدیر کل: این فرد باید ایرانی و تابع کشور خودمان باشد و سنی بین ۲۵ تا ۶۵ سال

داشته باشد. افراد دارای سوء پیشینه کیفری و سابقه‌ی اعتیاد نمی‌توانند این سمت را در

خانه‌های بازی داشته باشند، همچنین مدیر کل باید حداقل ۵ سال سابقه‌ی کار فرهنگی در

پرونده خود داشته باشد و در مصاحبه‌ی مرکز مشارکت‌های فرهنگی پذیرفته شود.

مربی‌ها هم باید سنی بین ۲۰ تا ۴۵ سال داشته باشند و لازم است که در برنامه‌های آموزشی

مرکز مشارکت‌های فرهنگی شرکت کنند.

سود سرمایه‌گذاری در خانه‌های بازی چقدر است؟

هیچ پاسخ قطعی برای این سوال وجود ندارد، زیرا سود خانه‌های بازی به عوامل زیادی بستگی

دارد. برای مثال مطمئناً سود مرکزی که در یک محل خلوت و بدون تبلیغات زیاد، مشغول به

کار است با سود خانهای بازی مجهزی که در یک مرکز خرید شلوغ در حال فعالیت است فرق دارد.

تبلیغات امر مهمی در توسعهی خانههای بازی است، داشتن سایت برای این مراکز و ارائه دادن تخفیف به مشتریان یا فروختن نت برگ باعث جذب مشتریان بیشتری می شود.

در نهایت باید به این نکته اشاره کرد که لزوم وجود مراکزی مانند مهدکودک و خانهی بازی امروزه بیش از گذشته احساس می شود زیرا شادی، علاوه بر اثرات روانشناسی بر ذهن کودک، باعث سلامتی قلب کودکان نیز می شود.

بازی کردن به کودکان قوانین طبیعت، کشف دنیای اطراف و سازگاری با محیط زندگی را می آموزد و تواناییهایی را در آنها پرورش می دهد که هیچ علمی قادر به آموختنشان نیست.

نتیجه گیری:

صاحبان کسب و کار مهد کودک مثل دیگر کسب و کار های سنتی اگر نتوانند خود را به روز کنند و سوار بر موج مدرنیته شوند امکان بازنده شدن در این مسیر برای آن ها وجود دارد پس نتیجه می گیریم که باید بیشتر بر روی آموزش خود تمرکز کنند تا بتوانند نوآوری و خلاقیت را در کار خود شکوفا کنند.

دوستانی که علاقه مند به حوزه کسب و کار و الخصوص کسب و کار کودک هستند تاسیس خانه بازی یکی

از سودآورترین فضا ها برای شروع یک کسب و کار کودک است.

منبع: وبسایت شرکت بازی سازان مطلب [خانه بازی چیست؟](#) و [مهد کودک سودآور](#)